

Vastaus valtuustoaloitteeseen 3/2025: Ikääntyvien hyvinvoinnin edistäminen ja toimintakyvyn tukeminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa, Kv

Kunnanhallitus 26.01.2026 § 24

213/00.04.02/2025

Valmistelija	Hallintojohtaja Jaana Suihkonen suunnittelija Johanna Pikkarainen suunnittelija Joni Arola etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 antaa selostusosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen 3/2025 kunnanvaltuustolle ja ehdottaa, että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitetta loppuunkäsittelynä. 2 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa
Päätös	Kunnanhallitus päätti yksimielisesti päätösehdotuksen mukaisesti.
Selostus	Keskustan valtuustoryhmä jätti kunnanvaltuuston kokouksessa 3.3.2025 (§27) valtuustoaloitteen ikääntyvien hyvinvoinnin edistämisen ja toimintakyvyn tukemisesta yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Valtuustoaloitteessa todetaan, että kunnassa tulisi kehittää yhteistyössä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sekä paikallisten yhdistysten ja vapaaehtoisten kanssa malli, jonka tarkoituksena on tarjota tukea kotona asuvien ikäihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi ja toimintakyvyn ylläpitämiseksi BB-testamenttiprojektista saatujen kokemusten pohjalta. Vastaus on valmisteltu Yhteisten palveluiden talous ja strategia - palveluryhmässä. Kirkkonummella on kumppanuussopimus VESA Vapaaehtoistoimintaa Senioreiden Avuksi -vapaaehtoistoiminnan toteuttamisesta yhteistyössä HyTe ry ry:n sekä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa. VESA-toimintamalli on vaihteittain laajeneva toimintamuoto Länsi-Uudenmaan alueella, jossa vapaaehtoiset tarjoavat senioreille keikkaluonteista apua, kuten asiointiapua, seuranpitoa, arjen tukitehtäviä ja saattoapua. VESA-toiminta tukee kunnan ja hyvinvointialueen yhteistä tavoitetta vahvistaa ikäihmisten kotona asumisen mahdollisuuksia ja ehkäistä yksinäisyyttä. Malli perustuu matalan kynnyksen vapaaehtoisuuteen ja koordinoituun yhteistyöhön eri toimijoiden kesken. Valtuustoaloitteessa esitetty BB-toimintamalli sisältää monia samoja elementtejä ja tavoitteita kuin VESA-toiminta. Siksi on perusteltua hyödyntää ja kehittää olemassa olevaa VESA-mallia Kirkkonummella vastaamaan aloitteessa kuvattuihin tarpeisiin. Lisäksi kunta, paikalliset

yhdistykset ja hyvinvointialue tuottavat monipuolista yhteisöllisyyteen perustuvaa toimintaa (mm. Olkkari, kerhot, senioripaku ja muu harrastustoiminta) sekä yhdistysten ja seurakunnan vapaaehtoista ystävätoimintaa, jotka osaltaan tarjoavat mahdollisuuksia sosiaaliseen vuorovaikutukseen ja vertaistukeen. VESA-toiminnan kautta voidaan ohjata yksinäisiä ikäihmisiä osallistumaan näihin toimintoihin ja siten tavoittaa entistäkin paremmin halutut kohderyhmät.

Kunnan tuoreessa hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2026–2029 on erityisesti ikäihmisille kohdennettuja hyvinvointitavoitteita. Tavoitteissa painotetaan muun muassa syrjäytymisen ehkäisyä, asumisen yhteisöllisyyden vahvistamista ja aktiivisen elämäntavan edistämistä. Toimenpiteisiin kuuluu yhteistyön lisääminen asukas- ja kyläyhdistysten kanssa, yhteisöllisten ja esteettömien asumisratkaisujen kehittäminen sekä senioreille suunnatun ohjatun ja saavutettavan toiminnan laajentaminen. Hyvinvointisuunnitelmassa pyritään vastaamaan ikäihmisten kokemuksiin hyvinvoinnin haasteisiin koko kunnan laaja-alaisen toimintakentän näkökulmasta. VESA-vapaaehtoistoiminnan avulla voidaan pyrkiä täydentämään hyvinvointisuunnitelman tavoitteita, kehittämällä vapaaehtoistehtäviä näihin tarpeisiin.

VESA-toiminnan nykyinen STEA-rahoitus päättyy vuoden 2026 lopussa, joten toiminnan jatkuvuuden turvaaminen edellyttää kunnan, hyvinvointialueen ja alueen muiden kuntien yhteistä tahtotilaa ja resursointia. Yhteistyön vahvistaminen paikallisten yhdistysten ja seurakunnan kanssa on tärkeää, jotta VESA-toiminta voidaan juurruttaa pysyväksi osaksi kunnan arkea ja vapaaehtoistoiminnan kokonaisuutta.

Kunnan näkökulmasta tarkoituksenmukaisinta on vahvistaa ja koordinoida olemassa olevaa yhteistyötä ja resursointia VESA-toiminnan ympärillä sen sijaan, että luotaisiin erillinen uusi toimintamalli.

Päätöshistoria

Kunnanvaltuusto 03.03.2025 § 27

Päätös	Kunnanvaltuusto lähettää valtuustoaloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.
Selostus	Keskustan valtuustoryhmä / Marjut Frantsi-Lankia jätti kunnanvaltuuston kokouksessa 3.3.2025 seuraavan valtuustoaloitteen: ”Ikääntyvien hyvinvoinnin edistäminen ja toimintakyvyn tukeminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa Ikääntymisen myötä toimintakyky alkaa ennemmin tai myöhemmin heiketä ja avun, tuen ja palvelujen tarve kasvaa. Toimintakyvyn heikentyessä mahdollisuus ulkoilla, harrastaa ja ylläpitää sosiaalisia kontakteja vähenee. Yksinäisyys lisääntyy ja mieli herkästi masentuu. Se edelleen heikentää toimintakykyä ja kotona pärjäämistä. Huono kierre syvenee ja palveluiden tarve voi kasvaa yllättävänkin nopeasti. Ikääntyneiden palvelut ovat murroksessa, kun hyvinvointialueet etsivät säästöjä. Palvelurakennetta kevennetään ja palvelukriteereitä kiristetään sekä teknologiaa ja digipalveluita kehitetään korvaamaan kasvokkaista palvelua. Yhä enemmän toivotaan myös omaisten hoivavastuun lisääntyvän. Muutokset palveluissa uhkaavat ikäihmisten hyvinvointia ja

toimintakykyä, jos riittävää tukea ei ole enää tarjolla. Kunnan tärkeä lakisääteinen tehtävä on kaiken ikäisten kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Kirkkonummella se on tarkoittanut lähinnä liikuntapalveluiden tarjoamista. Mutta miten kunta edistää ikääntyvien hyvinvointia siinä vaiheessa kun toimintakyky ei enää riitä itsenäiseen liikuntaan ja ulkoiluun?

Veikkolassa alkoi noin 15 vuotta sitten Brita Blombergin testamenttiprojekti. Se tarjosi alueen ikäihmisille palveluja, joita kunta ei tarjonnut. Vuosien ajan testamenttiprojekti järjesti yli 68-vuotiaille monenlaista palvelua, tukea ja apua mm. palveluohjausta ja etsivää vanhustyötä, seniorikahvilatoimintaa, hyvinvointipalveluja kuten jalkahoitoa, apua raskaissa pihatoissa tai ikkunoiden pesussa. Turvallisuutta edistäviä välineitä sekä ruokalippuja koulujen hävikkiruoan hyödyntämiseksi jaettiin. Lisäksi järjestettiin viikoittaista tuolijumppaa ja liikuntaa sekä yhteisiä asiointikyytejä, retkiä ja yhteisöllisiä juhlahetkiä.

Testamenttiprojektin avulla ikäihmisiä aktivoitiin mm. yhdistysten ja vapaaehtoisten tuella. Alkuvuosina palveluohjaaja teki myös kotikäyntejä yksinäisten ikäihmisten luokse aktivoiden heitä mukaan toimintaan tai järjestäen heille tarvittavaa apua. Alueen ikäihmisten osallisuus, vertaistuki ja yhteisöllisyys lisääntyivät ja uusia ystävyyssuhteita syntyi vuosien varrella. Kunnan palvelujen tarve väheni ja hyvinvointi, toimeliaisuus ja toimintakyky lisääntyivät. BB-testamenttiprojekti päättyi viime vuonna varojen loppuessa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kunnassa kehitetään yhteistyössä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sekä paikallisten yhdistysten ja vapaaehtoisten kanssa malli, jonka tarkoituksena on tarjota tukea kotona asuvien ikäihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi ja toimintakyvyn ylläpitämiseksi BB-testamenttiprojektista saatujen kokemusten pohjalta. Ikäihmisten kokonaisvaltaista toimintakykyä on mahdollista ja välttämätöntä tukea esim. säännöllisten virikkeiden, harrastusten ja vertaistuen sekä osallisuuden avulla, jolloin raskaampien palveluiden kustannukset vähenevät.

Kirkkonummella 3.3.2025

Marjut Frantsi-Lankia”

Valtuustoaloitteen allekirjoittivat Marjut Frantsi-Lankian lisäksi Sini Felipe, Jukka Ylikoski, Anna Aintila, Antti Salonen, Johanna Fleming, Matti Kaurila, Miisa Jeremjew, Anna-Mari Toikka ja Kati Kaihlaranta.